

TEM Toimialapalvelu • Syksy 2018

Pk-toimialabarometri

Puutuoteteollisuus

www.tem.fi/toimialapalvelu

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Esipuhe

Suomen Yrittäjät, Finnvera Oyj sekä työ- ja elinkeinoministeriö tekevät yhteistyössä pienten ja keskisuurten yritysten toimintaa ja taloudellista toimintaympäristöä kuvaavan Pk-yritysbarometrin kaksi kertaa vuodessa. Barometri julkistetaan sekä valtakunnallisenä että alueellisina raportteina. Tämän lisäksi työ- ja elinkeinoministeriön toimialapalveluiden toimeksiannosta tuloksia julkistetaan toimialaryhmittäisinä raportteina.

Valtakunnallisessa raportissa tuloksia käsitellään koko pk-sektorin näkökulmasta ja myös päätoimialoittain teollisuuteen, rakentamiseen, kauppaan ja palveluihin jaoteltuna. Alueraportteissa kehitystä verrataan erityisesti kyseisen alueen yritysten ja koko maan välillä. Tämän lisäksi tuloksia verrataan myös teollisuus- ja palvelualan yrityksiin kokonaisuudessaan.

Syksyn 2018 Pk-yritysbarometri perustuu 4 636 pk-yrityksen edustajan vastauksiin. Se kuvaa siten kattavasti suomalaisten pk-yritysten käsityksiä taloudellisen toimintaympäristön muutoksista sekä yritysten liiketoimintaan ja kehitysnäkymiin vaikuttavista tekijöistä.

Tässä raportissa tarkastellaan pk-yritysten suhdanneodotuksia, kasvua ja uusiutumista, kansainvälistymistä sekä kehittämistarpeita ja kehittämisen esteitä. Ajankohtaisilla kysymyksillä on tällä kertaa selvitetty digitaalisuutta liiketoiminnassa ja omistajanvaihdosta.

Tiivistelmä

Suhdannenäkymät

Pk-yritysten lähiajan suhdanneodotukset ovat kevään 2018 tilannetta heikkomat. Yleisiä suhdannenäkymiä kuvaava saldoluku on +27, kun se viime keväänä oli +35. Puutuoteteollisuutta edustavien pk-yritysten vastaajat arvioivat lähiajan yleiset suhdannenäkymät koko maata ja vertailutoimialoja paremmiksi. Puutuotealalla yleiset suhdanneodotukset ovat myös kevään tasoa paremmat saldoluvin ollessa nyt +39, kun se keväällä 2018 oli +30.

Puutuoteteollisuuden toimialalla suhdannenäkymät ovat myös henkilökunnan määrän osalta kevättä paremmat. Saldoluku on nyt +14, kun keväällä saldoluku näiltä osin jäi nolnaan. Koko maassa odotukset henkilökunnan määrän osalta ovat saldoluvin (+14) perusteella hieman heikkomat kuin keväällä 2018 (+17).

Kasvuhakuisuus ja uusiutuminen

Koko maassa on eniten mahdollisuuksien mukaan kasvamaan pyrkiviä pk-yrityksiä (35 %). Yritystoiminnan loppumista ennakoi 3 % koko maan pk-yrityksistä. Puutuoteteollisuudessa on myös eniten mahdollisuuksien mukaan kasvamaan pyrkiviä pk-yrityksiä on (42 %). Yrityksensä toiminnan loppumista seuraavan vuoden aikana ei nyt ennakoi yksikään alan vastanneista, viime keväänä näin arvioi yksi prosentti. Investoinnit ovat pk-yrityksissä eniten toteutettuja uusiutumiseen liittyviä toimia. Puutuotealalla työn uudella tavalla organisointi mainitaan seuraavaksi yleisimmin.

Kehittämistarpeet ja esteet

Koko maan ja puutuoteteollisuutta edustavat pk-yritykset näkevät eniten kehittämistarvetta markkinoinnissa ja myynnissä. Puutuotealalla tuotantoon ja materiaalitoimintoihin, tietotekniikkaan, tuotekehitykseen ja laatuun liittyvät kehittämistarpeet mainitaan seuraavaksi useimmin. Koko maassa pk-yritysten pahimpina kehittämisen esteinä nähdään kilpailutilanne ja työvoiman saatavuus. Puutuoteteollisuudessa kustannustaso koetaan pahimpana ennen kilpailutilannetta ja työvoiman saatavuutta.

Kansainvälistyminen

Noin joka neljännellä koko maan ja kahdella viidestä puutuotealan pk-yrityksistä on vientiä tai liiketoimintaa ulkomailla. Koko maan pk-yrityksissä suoraa palvelujen vientiä ja suoraa tavaroiden vientiä on näistä molempia noin kahdella viidestä. Toimialalla suoraa palvelujen vientiä on joka kuudennella ja suoraa tavaroiden vientiä neljällä viidestä.

Omistajanvaihdos

Yli puolet vastanneista koko maan ja puutuoteteollisuuden pk-yrityspäättäjäistä ei suunnittele omistajanvaihdosta. Yrityksen tai liiketoiminnan ostamista suunnittelee koko maassa ja puutuotealalla joka viides.

Sisällys

ESIPUHE.....	1
SISÄLLYS	3
1. JOHDANTO	4
1.1 Barometri.....	4
1.2 Aineisto	5
2. YRITYKSET JA TYÖLLISYYS	6
3. PK-YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT	7
4. PK-YRITYSTEN KASVUHAKUISUUS JA UUSIUTUMINEN.....	10
5. PK-YRITYSTEN KANSAINVÄLISTYMINEN	12
6. PK-YRITYSTEN KEHITTÄMISEN TARPEET JA ESTEET.....	15
7. DIGITAALISUUS LIIKETOIMINNASSA	17
8. OMISTAJANVAIHDOS.....	20
TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN JA ELY-ALUEIDEN YHTEYSTIEDOT	21

Pk-toimialabarometri, syksy 2018, toimialaraportti

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

taloustutkimus

Pk-yritysbarometri, syksy 2018

Toimialaraportti, Puutuoteteollisuus

1. JOHDANTO

Suomen Yrittäjät, Finnvera Oyj sekä työ- ja elinkeinoministeriö tekevät yhteistyössä pienten ja keskisuurten yritysten toimintaa ja taloudellista toimintaympäristöä kuvaavan Pk-yritysbarometrin kaksi kertaa vuodessa. Barometri julkistetaan sekä valtakunnallisenä että alueellisina raporteina.

1.1 Barometri

Pk-yritysbarometrissä on selvitetty suomalaisten pk-yritysten mielikuvia yleisestä suhdannekehityksestä ja oman yrityksen taloudellisesta kehityksestä. Lisäksi on tiedusteltu muun muassa yrityksen kasvuun, kansainvälistymiseen ja rahoitukseen liittyvistä tekijöistä.

Otantalähteenä on käytetty Tilastokeskuksen toimialaluokitusta TOL 2010, Bisnoden yritysrekisteriä sekä Suomen Yrittäjien jäsenrekisteriä, joista otanta on tehty kiintiöidyllä satunnaisotannalla. Otoksessa on kiintiöity yritysten toimiala, kokoluokka ja sijainti.

Vastaajajoukon muodostaa 4 636 kohderyhmän vaatimukset täyttävää pk-yrityksen edustajaa. Tiedonkeruumenetelmänä on käytetty internetkyselyä. Vastaajat kutsuttiin kyselyyn sähköpostitse tai puhelimitse kesä-heinäkuussa 2018. Seuraavalla sivulla on esitetty taustatietoja toimialan vastaajista. Tutkimuksen on toteuttanut Taloustutkimus Oy Suomen Yrittäjien, Finnvera Oyj:n sekä työ- ja elinkeinoministeriön toimeksiannosta.

Tutkimusprojektista ovat vastanneet Taloustutkimus Oy:ssä tutkimusjohtaja Pasi Huovinen ja tutkimuspäällikkö Jyrki Kärpänoja, Suomen Yrittäjissä pääekonomisti Mika Kuismanen ja ekonomisti Petri Malinen, Finnvera Oyj:ssä viestintäjohtaja Tarja Svartström sekä työ- ja elinkeinoministeriössä kehittämispäällikkö Katri Lehtonen.

Tutkimustuloksissa esiintyy muutamissa kohdissa käsite saldoluku. Se kuvaa kyseisten kysymysten kohdalla positiivisista ja negatiivisista vastauksista laskettua prosenttilukujen erotusta. Esimerkiksi: Pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät seuraavan vuoden aikana paranee 39,4 %, huononee 8,6 % saldoluku = + 30,8 % ~31 % HUOM. kaikissa laskelmissa käytetään tarkkoja, pyöristämättömiä lukuja, vaikka raportissa luvut esitetään kokonaisina ilman desimaaleja.

1.2 Aineisto

Seuraavassa taulukossa on esitetty painottamattomat taustatietojakaumat vastanneista puutuoteteollisuuden toimialaan kuuluvista yrityksistä. Tutkimustuloksissa aineisto on painotettu vastaamaan yritysten todellista toimiala- ja aluejakaumaa. Painotettua otoskokoa käytetään laskentaperusteena, koska tällöin otoksen perusteella lasketut tulokset voidaan yleistää koskemaan koko tutkimuskohteena olevaa pk-sektoria.

Taulukko 1. Taustatietoja toimialalta vastanneista yrityksistä

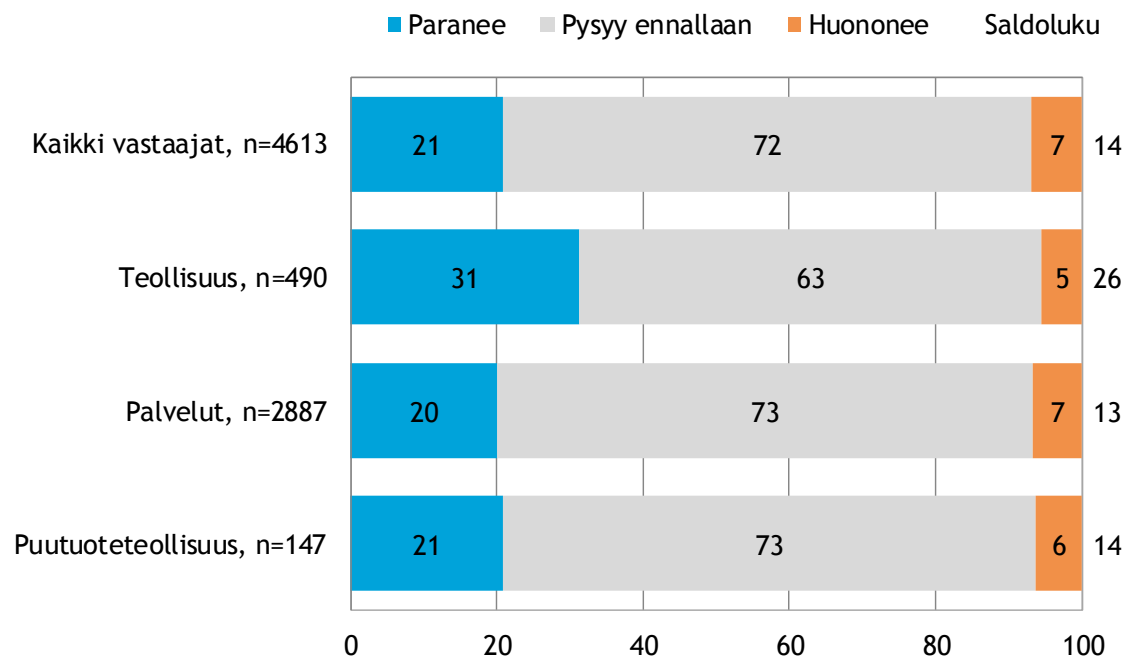
		n=	%
Toimialaryhmä	Puutuoteteollisuus	147	100
	Sahaus, höyläys ja kyllästys, puutalojen valmistus	42	29
	Muu rakennuspuusepäntuote	21	14
	Muu puu-, olki jne. valmistus	39	27
	Huonekalujen valmistus, konttori- ja myymäläkalusteiden valmistus, keittiökalusteiden valmistus, muiden huonekalujen valmistus	45	31
Liikevaihto vuonna 2017	alle 0,2 miljoonaa euroa	64	44
	0,2-0,49 miljoonaa euroa	20	14
	0,5 - 0,99 miljoonaa euroa	17	12
	1,0-1,49 miljoonaa euroa	12	8
	1,5-1,99 miljoonaa euroa	7	5
	2,0-4,99 miljoonaa euroa	11	8
	5 miljoonaa euroa tai yli	15	10
Henkilöstömäärä	1 henkilö	49	33
	2-4 henkilöä	37	25
	5-9 henkilöä	22	15
	10-19 henkilöä	19	13
	20-49 henkilöä	12	8
	50 tai yli henkilöä	8	5
Yrityksen kasvuhakuisuus	Voimakkaasti kasvuhakuiset	17	12
	Kasvuhakuiset	47	32
	Asemansa säilyttäjät	45	31
	Ei kasvutavoitteita	35	24
	Toimintansa lopettavat	1	0
Yrityksellä vientitoimintaa	Kyllä	47	34
	Ei	92	66
Yrityksen perustamisvuosi	Ennen 1990	50	34
	1990-1999	35	24
	2000-2009	35	24
	2010-	27	18
Markkinat, joilla toimii pääasiallisesti	Paikallisilla tai alueellisilla	79	54
	Valtakunnallisilla Suomessa	52	35
	Kansainvälisillä	16	11

2. YRITYKSET JA TYÖLLISYYS

Työllistämisedotukset ovat koko maassa saldoluvin perusteella hieman heikkomat kuin keväällä 2018. Tämän syksyn pk-yritysbarometrin vastaajista joka viides (21 %) arvioi henkilökunnan määrän kasvavan seuraavan vuoden kuluttua ja alle joka kymmenes (7 %) arvioi henkilökunnan määrän pienentyvän. Saldoluvioksi muodostuu +14 (keväällä +17). Palvelutoimialan suhdannenäkymät henkilökunnan määrän osalta ovat saldoluvin perusteella vastaavat ja teollisuudessa positiivisemmat kuin koko maan pk-yrityksissä.

Puutuoteteollisuuden toimialalla suhdannenäkymät henkilökunnan määrän osalta ovat selvästi paremmat kuin keväällä 2018. Toimialan vastaajista 21 % arvioi henkilökunnan määrän kasvavan seuraavan vuoden kuluttua ja henkilökunnan määrän pienenemistä ennakoiti 6 %. Saldoluku on nyt selvästi positiivinen +14, kun se keväällä jäi nolliin. Saldolukujen perusteella työllistämisedotukset ovat toimialalla vastaavat kuin koko maassa ja palvelualalla jääden kuitenkin teollisuuden arviota heikommaksi.

Kuva 1. Pk-yritysten suhdannenäkymät henkilökunnan määrän osalta seuraavan vuoden kuluttua, %

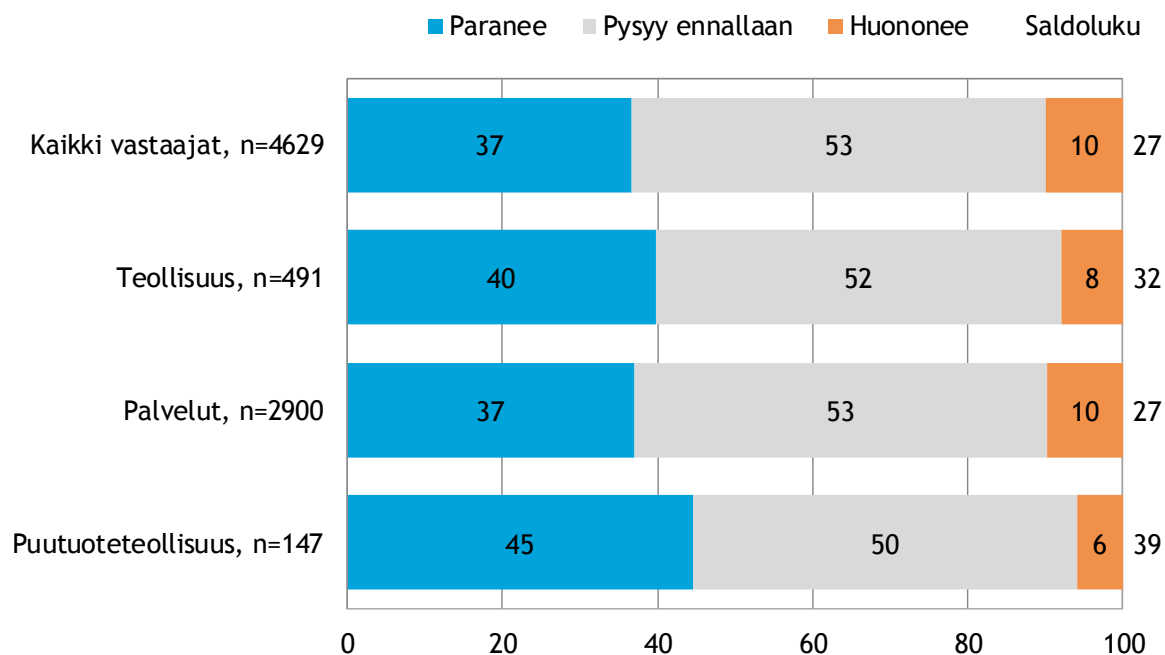

3. PK-YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT

Pk-yritysten lähiajan suhdanneodotukset koko maassa jäävät kevään 2018 näkymiä heikommiksi. Lähiajan suhdanneodotuksia kuvaava saldoluku on +27, kun se keväällä oli +35. Noin puolet (53 %) koko maan pk-yrityksistä arvioi suhdanteiden pysyvän ennallaan lähimmän vuoden aikana. Koko maan pk-yrityksistä 37 % arvioi suhdanteiden paranevan ja 10 % huononevan. Palvelualoilla sekä teollisuudessa suhdannenäkymät ovat saldoluvun perustella edelleen selvästi positiiviset, mutta saldoluvut jäävät koko maan tavin kevään 2018 lukemista.

Puutuoteteollisuutta edustavien pk-yritysten vastaajat arvioivat lähiajan yleiset suhdannenäkymät koko maata ja vertailutoimialoja myönteisemmiksi. Puutuotealalla yleiset suhdanneodotukset ovat myös viime kevään tasoa paremmat saldoluvun ollessa nyt +39, kun se keväällä 2018 oli +30. Suhdanteiden paranemista ennakoi alalla nyt useampi ja ennallaan pysymistä hivenen harvempi kuin keväällä. Suhdanteiden heikkenemistä arvioi myös hivenen harvempi kuin keväällä.

Kuva 2. Yleiset suhdannenäkymät lähimmän vuoden aikana, saldoluku %

Taulukko 2. Pk-yritysten odotukset tutkimuksen eri osa-alueiden kehityksestä seuraavan vuoden kuluttua, %

	Suurempi	Yhtä suuri	Pienempi	Saldoluku
Liikevaihto				
Koko maa	48	39	14	34
Teollisuus	55	36	9	46
Palvelut	48	38	14	34
Puutuoteteollisuus	54	41	5	49
Investointien arvo				
Koko maa	21	60	19	2
Teollisuus	30	52	19	11
Palvelut	19	61	19	0
Puutuoteteollisuus	26	55	19	8
Viennin arvo				
Koko maa	13	69	19	-6
Teollisuus	31	56	13	18
Palvelut	11	71	18	-7
Puutuoteteollisuus	30	62	8	23
Tuonnin arvo				
Koko maa	11	71	18	-8
Teollisuus	19	70	11	9
Palvelut	6	76	19	-13
Puutuoteteollisuus	18	74	8	10
Palkkakustannukset henkilöä kohden				
Koko maa	43	50	7	36
Teollisuus	49	46	5	44
Palvelut	39	53	8	31
Puutuoteteollisuus	46	51	2	44
Materiaalien hinnat				
Koko maa	47	50	4	43
Teollisuus	65	33	2	63
Palvelut	38	58	4	35
Puutuoteteollisuus	70	28	2	68
Lopputuotteiden tai palveluiden hinnat				
Koko maa	46	49	5	41
Teollisuus	51	45	5	46
Palvelut	41	53	6	36
Puutuoteteollisuus	60	38	2	57
Kannattavuus				
Koko maa	36	48	17	19
Teollisuus	39	46	15	25
Palvelut	36	48	16	19
Puutuoteteollisuus	45	45	10	35

Vakavaraisuus				
Koko maa	36	54	10	26
Teollisuus	41	49	10	31
Palvelut	35	55	10	25
Puutuoteteollisuus	48	46	6	42
Innovaatiot, tuotannon tai tuotteiden kehitys				
Koko maa	28	63	9	19
Teollisuus	33	60	7	27
Palvelut	29	62	10	19
Puutuoteteollisuus	35	60	5	30
Tilausten määrä				
Koko maa	44	44	12	32
Teollisuus	52	39	9	44
Palvelut	43	45	12	31
Puutuoteteollisuus	49	48	4	45
Panostukset kansainvälistymiseen				
Koko maa	13	67	20	-7
Teollisuus	21	64	15	6
Palvelut	13	67	19	-6
Puutuoteteollisuus	13	77	10	3

Eri osatekijöiden suhdanteita arvioitaessa uskotaan koko maassa saldolukujen perusteella yleisimmin materiaalien hintojen nousuun (saldoluku +43) ja lopputuotteiden tai palvelujen hintojen nousuun (+41). Myös palkkakustannusten nousuun (+36) ja liikevaihdon kasvuun (+34) uskovia on selvästi enemmän kuin niiden laskuun uskovia. Odotukset investointien arvon kehityksestä jäävät koko maassa hieman kevättä heikommiksi saldoluvin ollessa nyt +2 (kevällä+4).

Puutuoteteollisuudessa uskotaan viime kevään tapaan vahvimmin materiaalien hintojen nousuun (saldoluku +68). Seuraavaksi vahvimmin alalla uskotaan lopputuotteiden tai palvelujen hintojen nousuun (+57) ja liikevaihdon kasvuun (+49). Odotukset investointien arvon kasvusta ovat alalla selvästi positiiviset saldoluvin ollessa nyt +8, kun se kevällä oli -6.

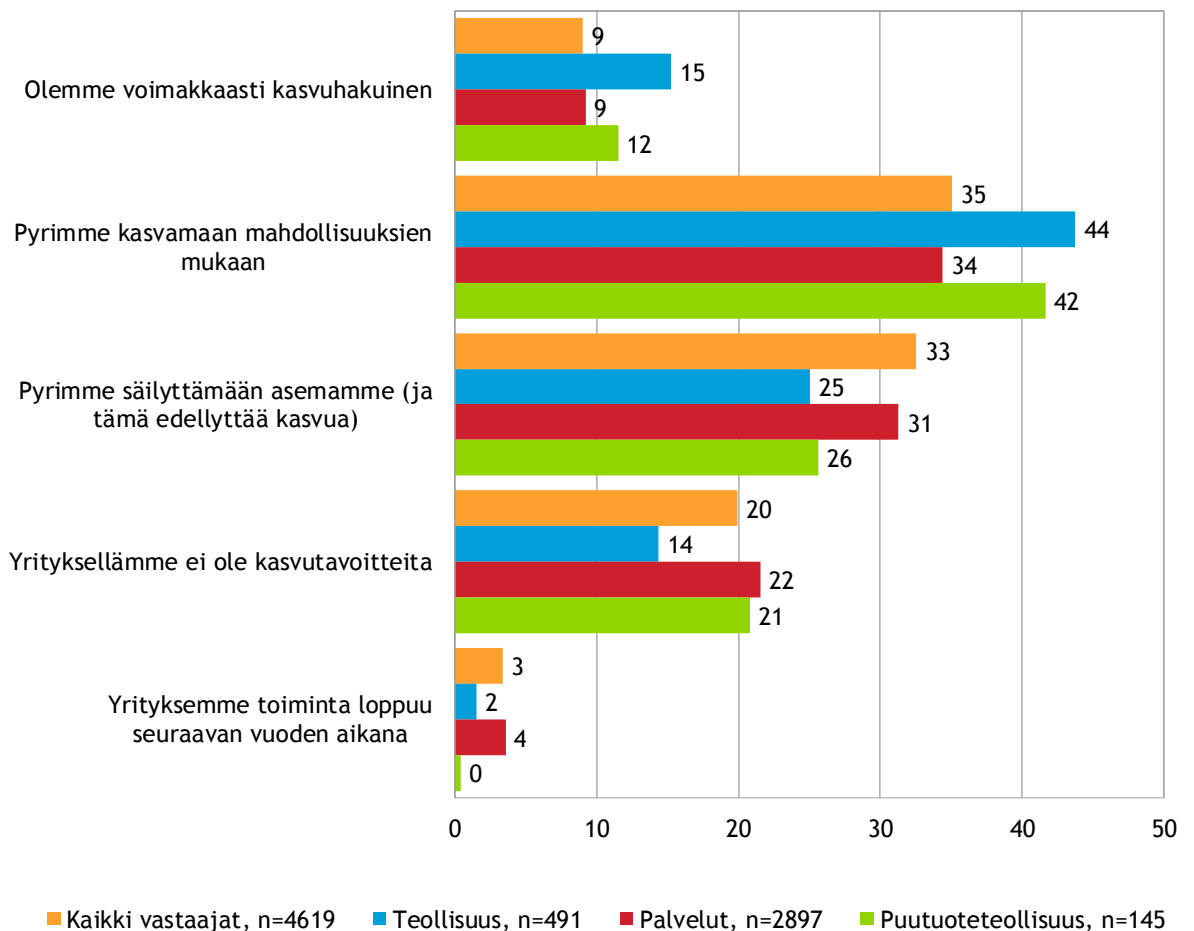
4. PK-YRITYSTEN KASVUHAKUISUUS JA UUSIUTUMINEN

Koko maassa on eniten mahdollisuuksien mukaan kasvamaan pyrkiviä pk-yrityksiä (35 %). Asemansa säilyttämään pyrkiviä pk-yrityksistä on jonkin verran vähemmän, 33 %. Joka kymmenes koko maan vastanneista päättäjistä sanoo yrityksensä olevan voimakkaasti kasvuhakuinen. Yritystoiminnan loppumista ennakoii 3 % koko maan pk-yrityksistä.

Puutuoteteollisuutta edustavissa pk-yrityksissä voimakkaasti kasvuhakuisia pk-yrityksiä on 12 % (keväällä 10 %) eli hieman enemmän kuin koko maassa ja palvelualalla. Mahdollisuuksien mukaan kasvamaan pyrkiviä on puutuotealalla 42 % (keväällä 40 %). Asemansa säilyttämään pyrkivien osuus (26%) on pienempi kuin keväällä (33 %). Vailla kasvutavoitteita olevia pk-yrityksiä on puutuotealalla joka viides 21 % (keväällä 16 %). Yrityksensä toiminnan loppumista seuraavan vuoden aikana ei nyt ennakoii yksikään alan vastanneista, viime keväänä näin arvioi yksi prosentti.

Voimakkaasti ja mahdollisuuksien mukaan kasvavia pk-yrityksiä on koko maassa yhteensä 44 % mikä on hieman vähemmän kuin keväällä 2018. Puutuoteteollisuudessa tämä yhteenlaskettu osuus on hieman suurempi kuin kevään otoksessa (50 % => 54 %).

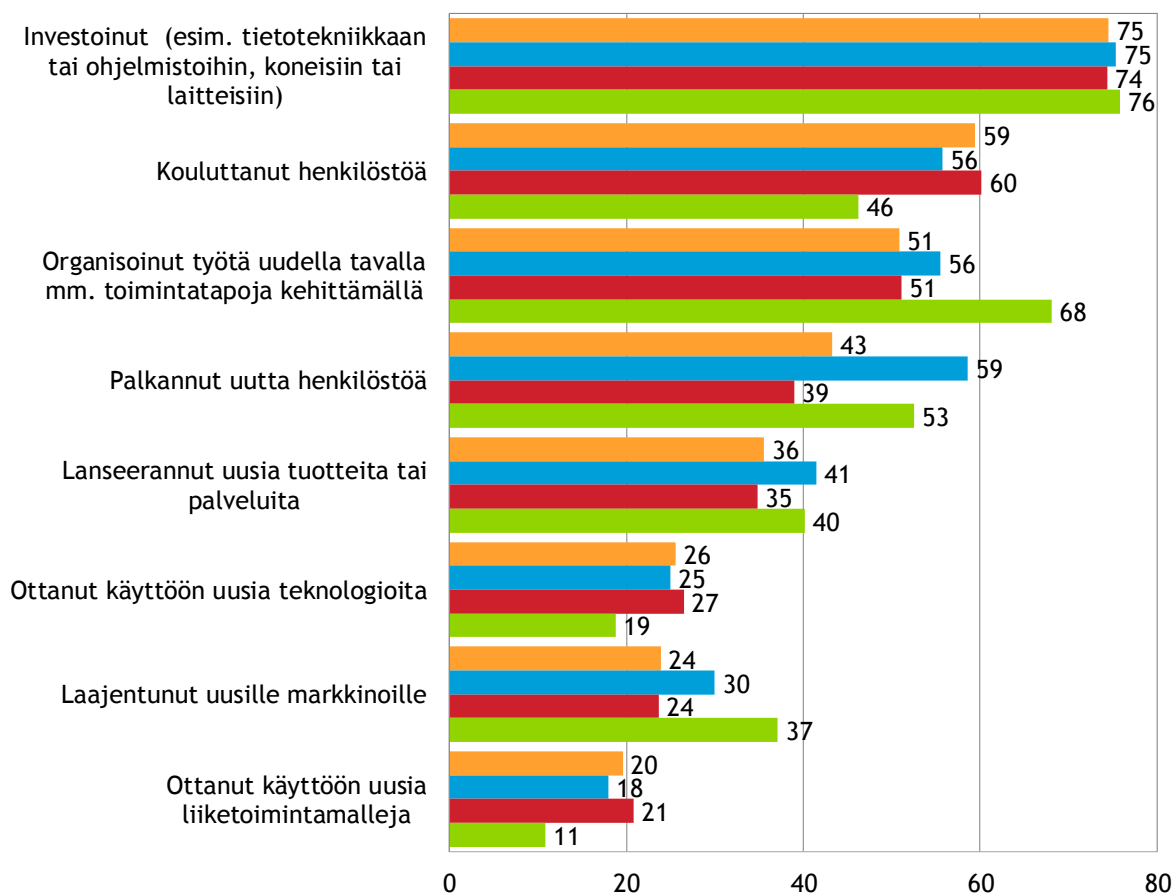
Kuva 3. Pk-yritysten kasvuhakuisuus, %

Investoinnit ja henkilöstön koulutus ovat koko maassa ja pääosin myös vertailutoimialoilla pk-yritysten eniten toteuttamia uusiutumiseen liittyviä toimia viimeisen vuoden aikana.

Puutuoteteollisuudessa on myös panostettu eniten investointeihin, mutta hieman vähemmän kuin kevään otoksessa. Työn uudella tavalla organisointi mainitaan alalla kevään tapaan toiseksi yleisimmin ja sen mainitsee nyt myös useampi. Uuden henkilöstön palkkaaminen, henkilöstön kouluttaminen, uusien tuotteiden tai palveluiden lanseeraaminen sekä uusille markkinoille laajentuminen ovat toimialalla seuraavaksi yleisimmin toteutettuja uusiutumistoimia. Uutta henkilöstöä sanoo palkanneensa useampi (37 % => 53 %) kuin keväällä ja myös henkilöstön koulutukseen on alalla panostettu enemmän (38 % => 46 %).

Kuva 4. Pk-yritysten tekemät uusiutumistoimet viimeisten 12 kk:n aikana, %, */

■ Kaikki vastaajat, n=4114 ■ Teollisuus, n=438 ■ Palvelut, n=2569 ■ Puutuoteteollisuus, n=123

*/ Vastaajat ovat voineet valita useita vaihtoehtoja.

5. PK-YRITYSTEN KANSAINVÄLISTYMINEN

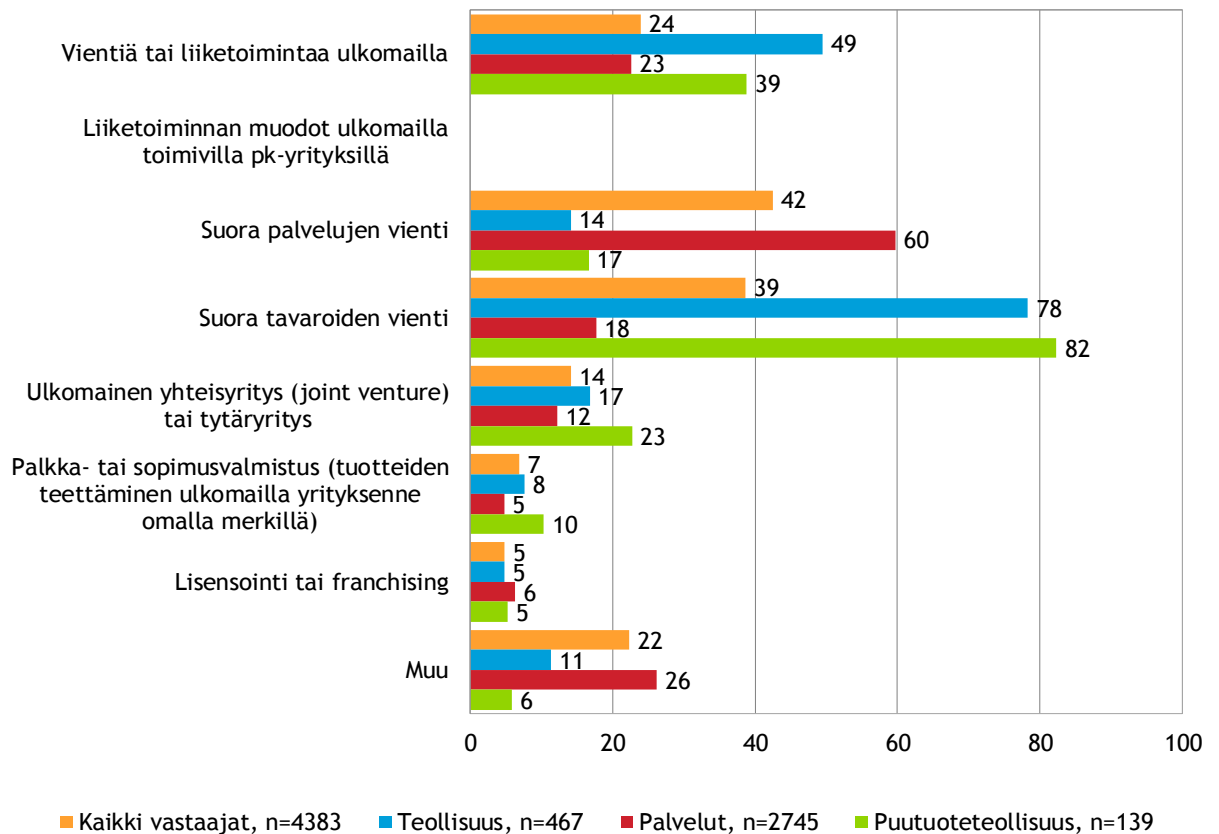
Koko maan pk-yrityksistä alle joka viidennellä, teollisuudessa noin kahdella viidestä ja palvelualan pk-yrityksistä alle joka kymmenennellä on suoraa tuontitoimintaa. Puutuoteollisuuden alalta vastanneista päättäjistä noin joka neljäs sanoo yrityksellään olevan suoraa tuontia.

Taulukko 3. Tuontiyritysten osuus, % pk-yrityksistä

	Koko maa	Teollisuus	Palvelut	Puutuoteteollisuus
Suoraa tuontitoimintaa	17	42	8	27

Noin joka neljännellä koko maan pk-yrityksistä on vientiä tai liiketoimintaa ulkomailla. Näistä suoraa palvelujen vientiä ja suoraa tavaroiden vientiä on molempia noin kahdella viidestä. Puutuotealalla vientiä tai liiketoimintaa ulkomailla on tämän syksyn otoksessa noin kahdella viidestä (39%). Näistä suoraa palvelujen vientiä on joka kuudennella (17 %) ja suoraa tavaroiden vientiä neljällä viidestä (82 %).

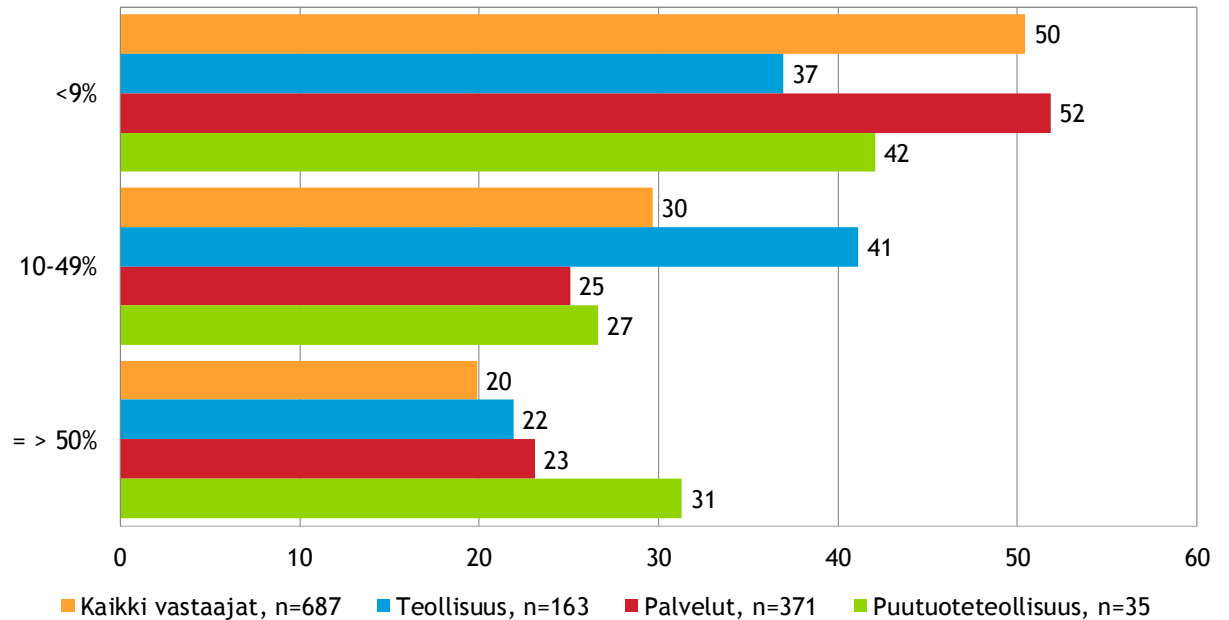
Kuva 5. Pk-yritysten toiminta ulkomailla, % yrityksistä, */, **/

*/ Vastaajat ovat voineet valita useita vaihtoehtoja. **/ Suora palvelujen vienti ja suora tavaroiden vienti kysytyt viimeksi yhdessä muodossa suora vienti; tulokset eivät ole täysin vertailukelpoisia.

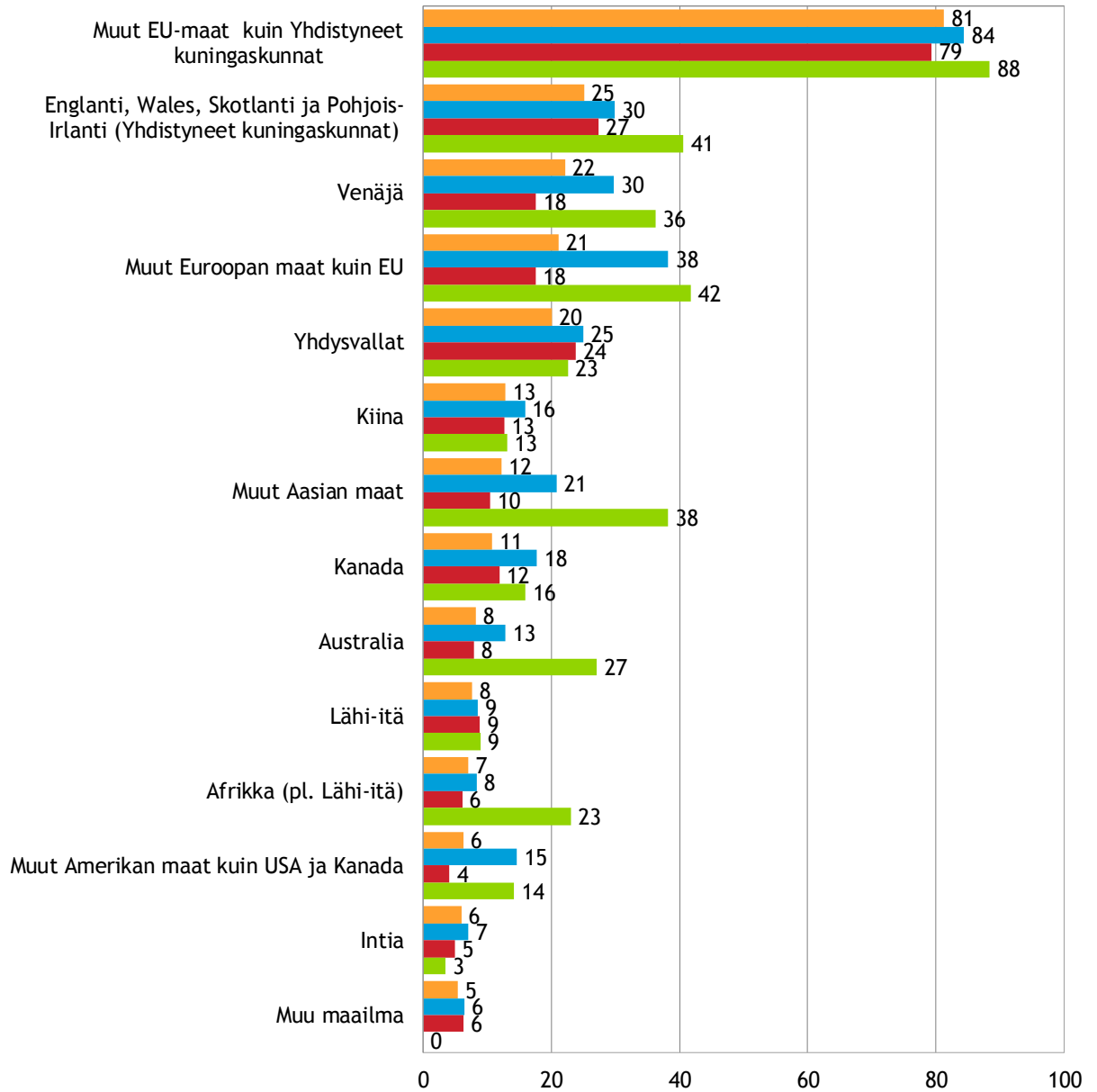
Puolella koko maan ja kahdella viidestä puutuoteteollisuuden alan suoraa vientitoimintaa harjoittavista pk-yrityksistä viennin osuus kokonaisliikevaihdosta on alle 9 %.

Kuva 6. Viennin osuus suoraa vientitoimintaa harjoittavien yritysten kokonaisliikevaihdosta vuonna 2017, % yrityksistä

Muut EU-maat (pl. Yhdistyneet kuningaskunnat) muodostavat pk-yritysten merkittävimmän markkina-alueen ulkomailla.

Kuva 7. Pk-yritysten markkina-alueet ulkomailla, % yrityksistä, joilla toimintaa ulkomailla, */

■ Kaikki vastaajat, n=764 ■ Teollisuus, n=171 ■ Palvelut, n=425 ■ Puutuoteteollisuus, n=38

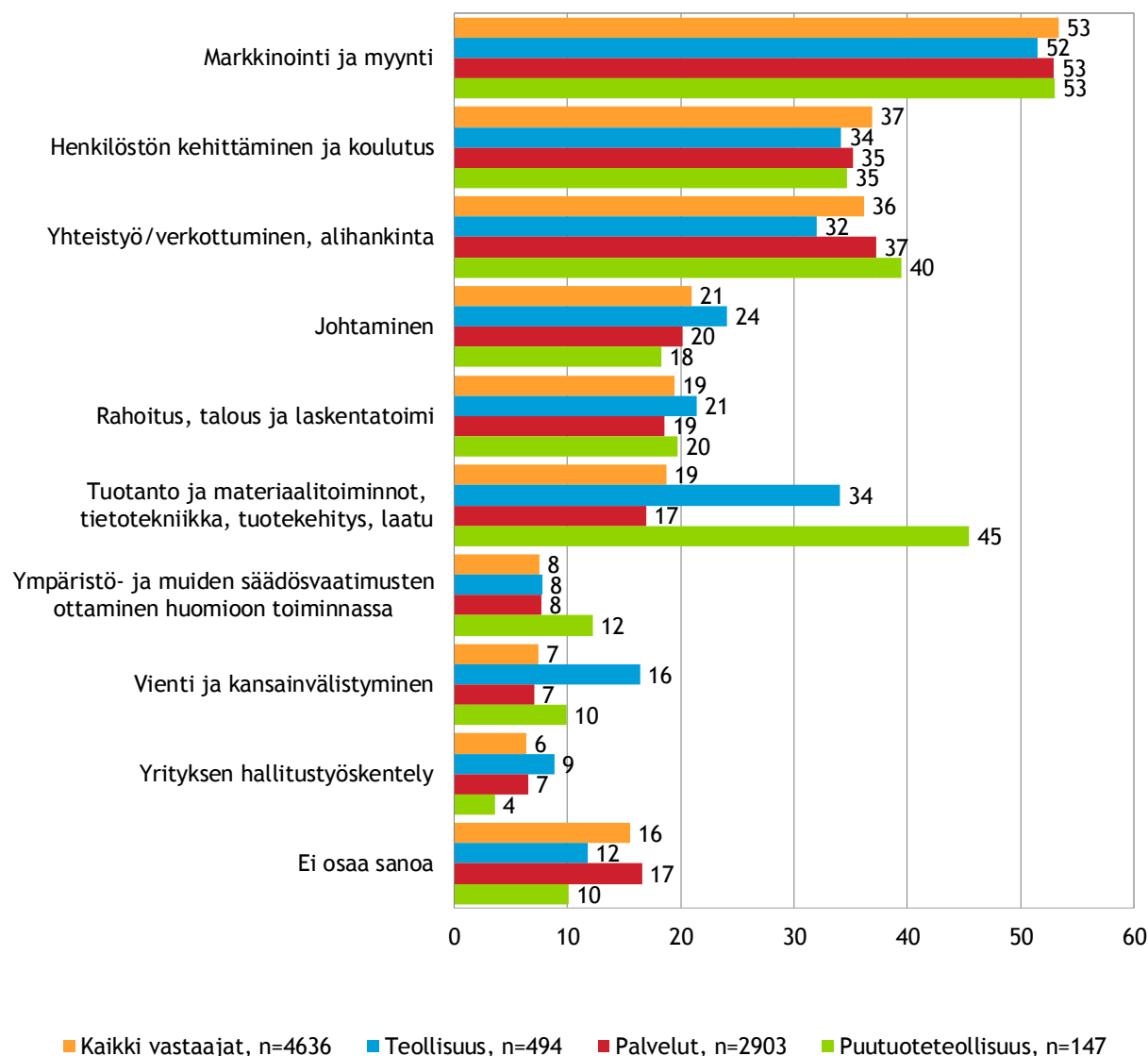
*/ Vastaajat ovat voineet valita useita vaihtoehtoja.

6. PK-YRITYSTEN KEHITTÄMISEN TARPEET JA ESTEET

Koko maassa pk-yritykset näkevät eniten kehittämistarvetta markkinoinnissa ja myynnissä. Seuraavaksi eniten kehittämistarvetta on henkilöstön kehittämisessä ja koulutuksessa sekä yhteistyössä/verkottumisessa ja alihankinnassa.

Puutuoteteollisuudessa sekä vertailutoimialoilla tulokset kehittämistarpeiden osalta ovat pitkälti vastaavat kuin koko maassa. Puutuotealalla kuitenkin tuotantoon ja materiaali-toimintoihin, tietotekniikkaan, tuotekehitykseen ja laatuun liittyvät tarpeet mainitaan markkinoinnin ja myynnin jälkeen toiseksi useimmin.

Kuva 8. Pk-yritysten kehittämistarpeet, %, */

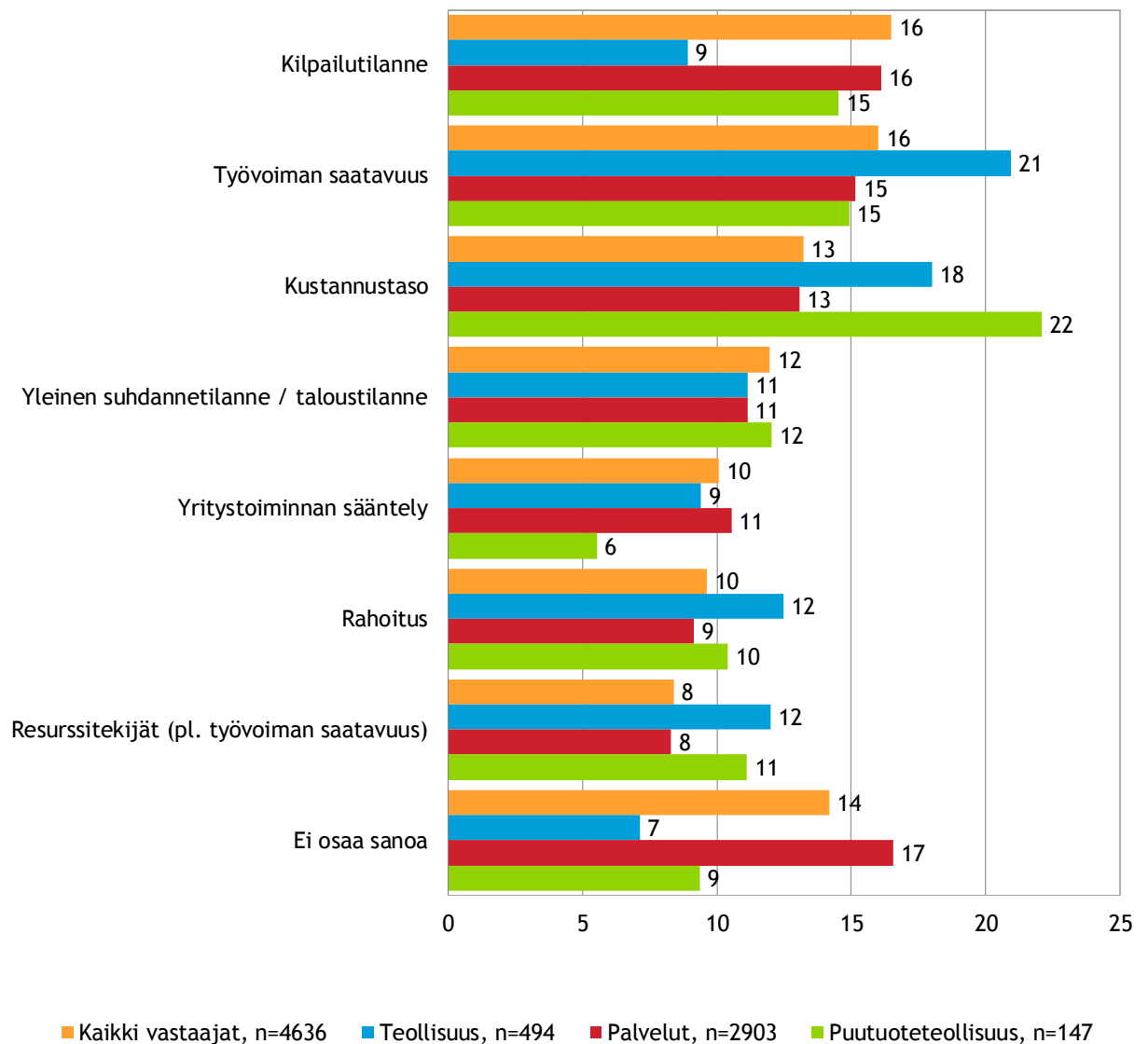

*/ Vastaajat ovat valinneet kolme tärkeintä vaihtoehtoa.

Pk-yritysten pahimpia kehittämisen esteitä koko maassa ovat tasaväkisesti kilpailutilanne ja työvoiman saatavuus. Palvelualan tulokset vastaavat pitkälti koko maan tilannetta. Teollisuudessa työvoiman saatavuus ja kustannustaso nähdään pahimpina ja myös muita ryhmiä selkeämpinä kehittämisen esteinä.

Puutuoteteollisuudessa kustannustaso mainitaan kevään tapaan useimmin ja nyt myös muita vertailuryhmiä useammin pahimpana esteenä kehittämislle. Kilpailutilanne ja työvoiman saatavuus ovat alalla yhtä suurin osuuksin seuraavaksi useimmin mainitut. Kilpailutilanteen mainitsee harvempi kuin keväällä.

Kuva 9. Pk-yritysten pahimmat kehittämisen esteet, %, */, **/

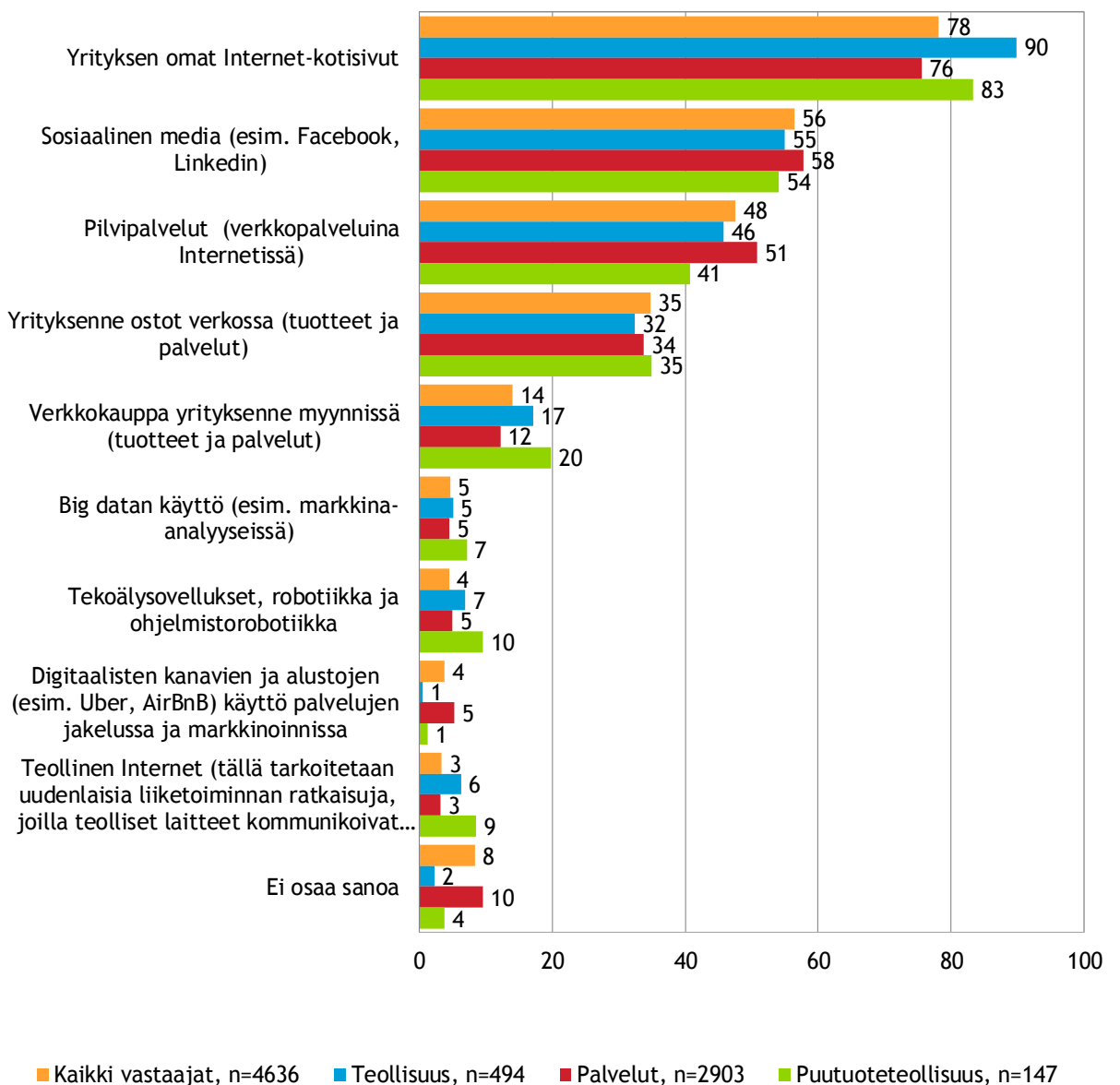
*/Vastaajat ovat valinneet kolme tärkeintä vaihtoehtoa.
 **/ Keväällä 2018 työvoiman saatavuus sisältynyt resurssitekijöihin.

7. DIGITAALISUUS LIIKETOIMINNASSA

Noin neljällä viidestä koko maan pk-yrityksestä on omat Internet-kotisivut. Seuraavaksi eniten pk-yritykset hyödyntävät tai käyttävät digitaalisista työkaluista/palveluista liiketoiminnassaan sosiaalista mediaa ja pilvipalveluja.

Toimialoittain tarkasteltuna tulokset vastaavat pääosin koko maan tilannetta. Teollisuus- ja puutuoteteollisuusyrityksiä edustavissa ryhmissä hieman keskimääräistä useammalla on omat Internet-kotisivut. Puutuoteteollisuudessa myös keskimäärin hieman useampi sanoo hyödyntävänsä verkkokauppaa yrityksensä tuotteiden ja palveluiden myynnissä.

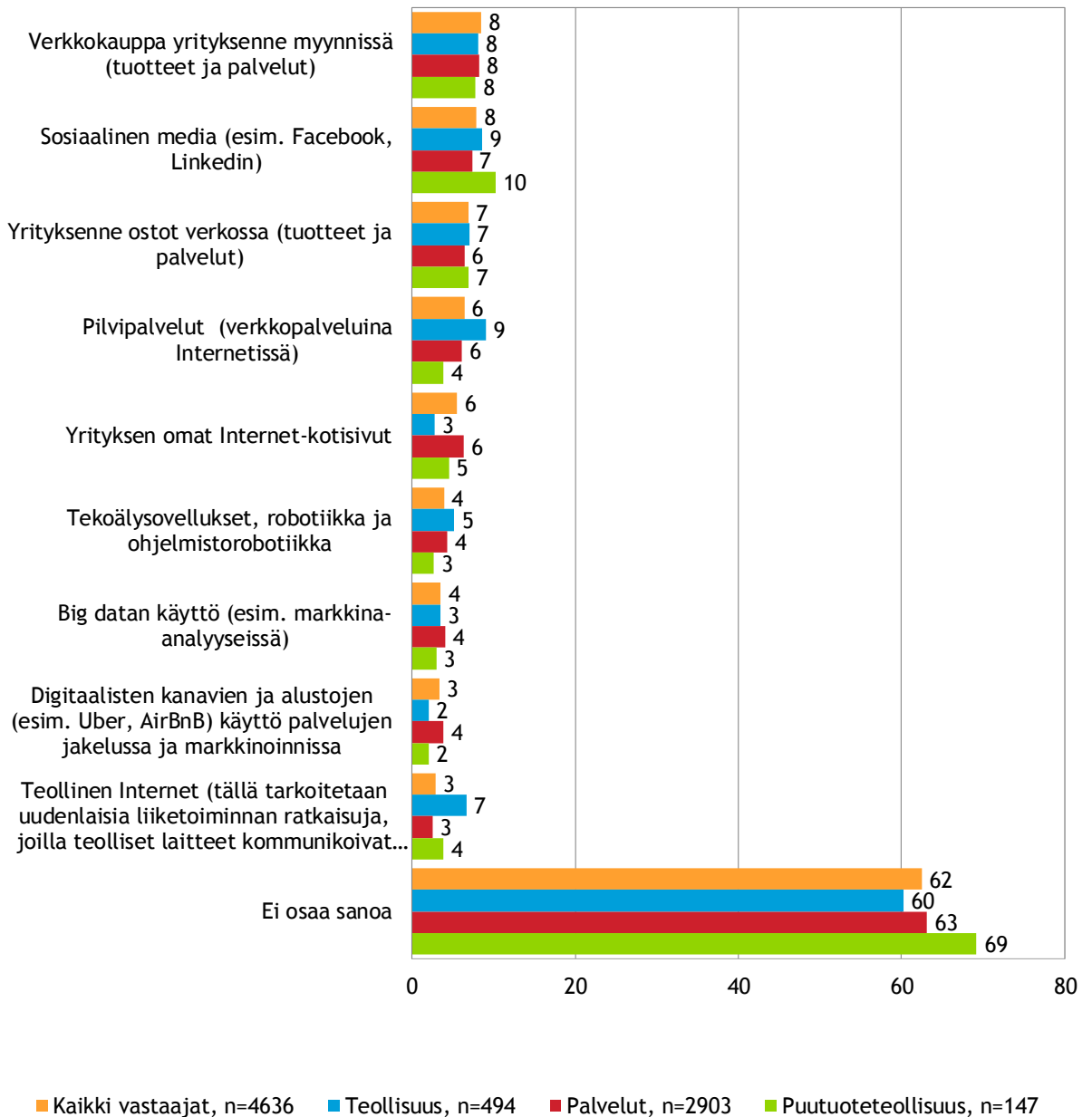
Kuva 10. Pk-yritysten liiketoiminnassaan hyödyntämät tai käyttämät digitaaliset työkalut ja palvelut, %, */

*/Vastaajat ovat voineet valita useita vaihtoehtoja.

Verkkokaupan käyttöönottoa suunnittelee koko maassa ja vertailutoimialoilla alle joka kymmenes vastanneista pk-yrityksistä. Puutuoteteollisuudessa sosiaalista mediaa aikoo hyödyntää hivenen keskimääräistä useampi. Melko suuri osa vastaajista ei kuitenkaan ottanut kantaa kysymykseen.

Kuva 11. Digitaaliset työkalut ja palvelut, joita pk-yritykset aikovat ottaa käyttöön seuraavien 12 kk:n aikana % */

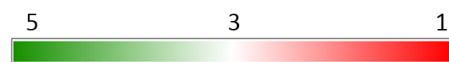
*/Vastaajat ovat voineet valita useita vaihtoehtoja.

Pk-yrityspäätäjät arvioivat myös yhdeksän eri digitalisoitumisesta syntyvän yksilöidyn mahdollisuuden merkitystä yrityksensä kannalta. Arviointi pyydettiin tekemään asteikolla 5-1, jossa 5=erittäin suuri merkitys ja 1=ei merkitystä. Taulukossa 4 on esitetty tulokset annettujen vastausvaihtoehtojen keskiarvotuloksina vastaajaryhmittäin.

Koko maassa ja vertailutoimialoilla yrityskuvan vahvistuminen, uusien asiakasryhmien tavoittaminen ja asiakaspalvelun parantuminen arvioidaan merkittävimiksi digitalisoitumisesta syntyviksi mahdollisuuksiksi pk-yritysten keskuudessa.

Taulukko 4. Digitalisoitumisesta syntyvien mahdollisuuksien merkitys yritykselle, asteikko 5-1

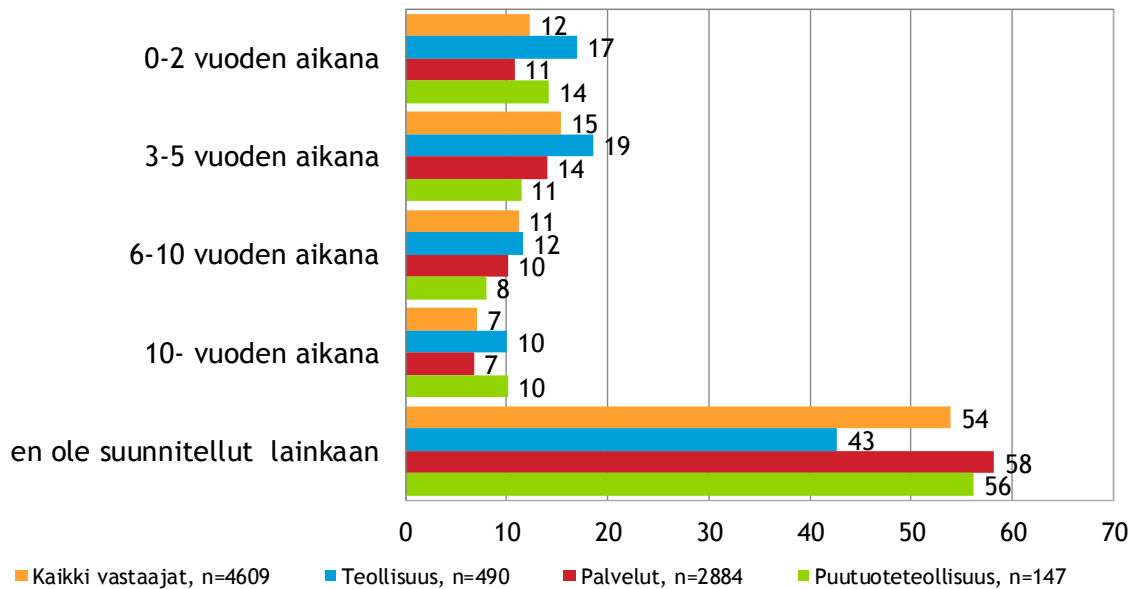
	Kaikki vastaajat, n=4636	Teollisuus, n=494	Palvelut, n=2903	Puutuote- teollisuus, n=147
Yrityskuvan vahvistuminen	3,63	3,62	3,61	3,73
Uusien asiakasryhmien tavoittaminen	3,59	3,48	3,63	3,61
Asiakaspalvelun parantuminen	3,45	3,49	3,45	3,54
Kannattavuuden parantuminen	3,30	3,27	3,32	3,27
Liiketoimintaprosessien tehostuminen	3,27	3,33	3,29	3,28
Yhteistyön tiivistyminen yhteistyökumppanien kanssa	3,19	3,24	3,22	3,13
Uusien liiketoiminta- mahdollisuuksien luominen	3,10	3,05	3,17	2,89
Tuotekehityksen tehostuminen	2,84	3,05	2,90	2,96
Liiketoiminnan kansainvälistyminen	2,34	2,82	2,38	2,74

8. OMISTAJANVAIHDOS

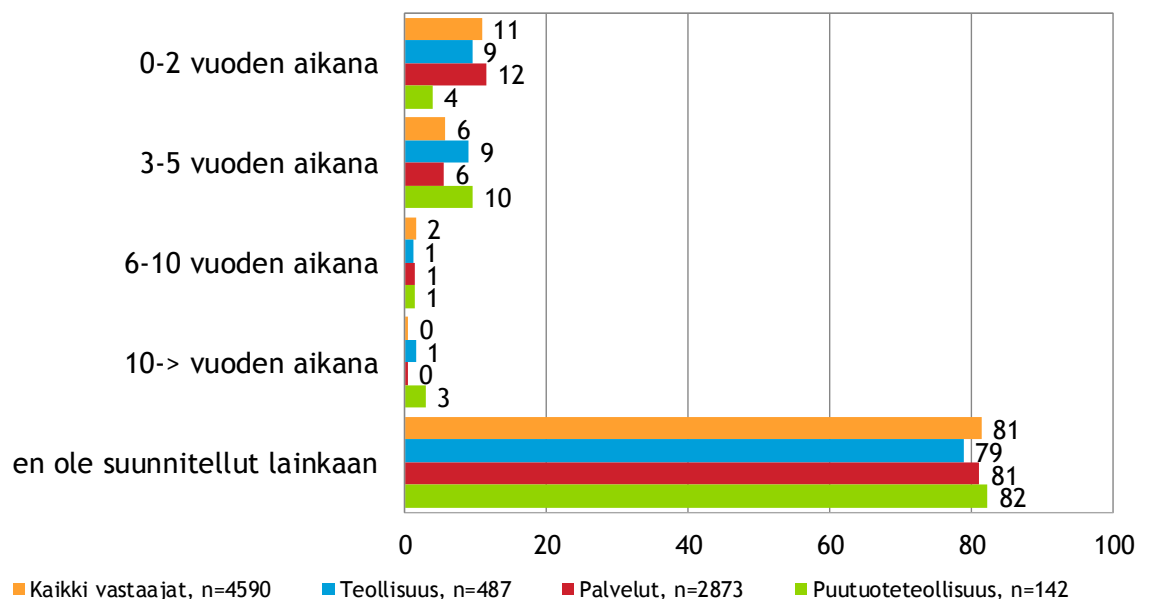
Yli puolet (54 %) vastanneista koko maan ja puutuotealan (56 %) pk-yrityspäätäjistä ei ole suunnitellut omistajanvaihdoksen toteuttamista lainkaan. Palvelualalla tämä osuus on hieman suurempi ja teollisuudessa pienempi kuin koko maassa.

Kuva 12. Omistajanvaihdoksen suunnittelu, %

Valtaosa, noin neljä viidestä pk-barometrikyselyyn vastanneista koko maan ja kaikkien vertailutoimialojen yrityspäätäjistä ei ole suunnitellut yrityksen tai liiketoiminnan ostamista lainkaan. Yrityksen tai liiketoiminnan osto kuten edellä myös omistajanvaihdos toteutettaisiin yleisimmin lähitulevaisuudessa, seuraavan kahden – viiden vuoden aikana.

Kuva 13. Yrityksen tai liiketoiminnan ostamisen suunnittelu, %

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN JA ELY-KESKUSTEN YHTEYSTIEDOT

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ

(postios. PL 32, 00023 Valtioneuvosto)
Aleksanterinkatu 10, 00170 Helsinki
puhelin 0295 16001
www.tem.fi

ETELÄ-POHJANMAAN ELY-KESKUS

(postios. PL 156, 60101 Seinäjoki)
Alvar Aallon katu 8, 60100 Seinäjoki

Vaasan toimipaikka

(postios. PL 262, 65101 Vaasa)
Korsholmanpuistikko 44, 65100 Vaasa

Kokkolan toimipaikka

(postios. PL 77, 67101 Kokkola)
Pitkäsillankatu 15, 67100 Kokkola
puhelin 0295 027 500
www.ely-keskus.fi/etela-pohjanmaa

ETELÄ-SAVON ELY-KESKUS

(postios. PL 164, 50101 Mikkeli)
Jääkärintie 14, 50100 Mikkeli
puhelin 0295 024 000
www.ely-keskus.fi/etela-savo

HÄMEEN ELY-KESKUS

(Postios. PL 29, 15141 Lahti)
Kirkkokatu 12, 15140 Lahti

Hämeenlinnan toimipaikka

Birger Jaarlin katu 15, 13100 Hämeenlinna
puhelin 0295 025 000
www.ely-keskus.fi/hame

KAAKKOIS-SUOMEN ELY-KESKUS

(postios. PL 1041, 45101 Kouvola)
Salpauselänkatu 22, 45100 Kouvola

Lappeenrannan toimipaikka

Villimiehenkatu 2 B, 53100 Lappeenranta
puhelin 0295 029 000
www.ely-keskus.fi/kaakkois-suomi

KAINUUN ELY-KESKUS

(postios. PL 115, 87101 Kajaani)
Kalliokatu 4, 87100 Kajaani
puhelin 0295 023 500
www.ely-keskus.fi/kainuu

KESKI-SUOMEN ELY-KESKUS

(postios. PL 250, 40101 Jyväskylä)
Cygnaeuksenkatu 1, 40100 Jyväskylä
puhelin 0295 024 500
www.ely-keskus.fi/keski-suomi

LAPIN ELY-KESKUS

(postios. PL 8060, 96101 Rovaniemi)
Hallituskatu 3 B, 96100 Rovaniemi

Kemin toimipaikka

Valtakatu 28, 94100 Kemi
puhelin 0295 037 000
www.ely-keskus.fi/lappi

PIRKANMAAN ELY-KESKUS

(postios. PL 297, 33101 Tampere)
Yliopistonkatu 38 (Attila), 33100 Tampere
puhelin 0295 036 000
www.ely-keskus.fi/pirkanmaa

POHJANMAAN ELY-KESKUS

(postios. PL 131, 65101 Vaasa)
Wolffintie 35 B, 5. krs, 65100 Vaasa

Kokkolan toimipaikka

Pitkäsillankatu 15, 67100 Kokkola
(postios. PL 240, 67101 Kokkola)
puhelin 0295 028 500
www.ely-keskus.fi/pohjanmaa

POHJOIS-KARJALAN ELY-KESKUS

(postios. PL 69, 80101 Joensuu)
Kauppakatu 40 B, 3. krs., 80100 Joensuu
puhelin 0295 026 000
www.ely-keskus.fi/pohjois-karjala

POHJOIS-POHJANMAAN ELY-KESKUS

(postios. PL 86, 90101 Oulu)
Veteraaninkatu 1, 90100 Oulu
puhelin 0295 038 000
www.ely-keskus.fi/pohjois-pohjanmaa

POHJOIS-SAVON ELY-KESKUS

(postios. PL 2000, 70101 Kuopio)
Kallanranta 11, 70100 Kuopio

Mikkelin toimipaikka

Jääkärintie 14, 50100 Mikkeli

Joensuun toimipaikka

Kauppakatu 40 B, 80100 Joensuu
puhelin 0295 026 500
www.ely-keskus.fi/pohjois-savo

SATAKUNNAN ELY-KESKUS

(postios. PL 266, 28101 Pori)
Valtakatu 12 B, 28100 Pori
puhelin 0295 022 000
www.ely-keskus.fi/satakunta

UUDENMAAN ELY-KESKUS

(postios. PL 36, 00521 Helsinki)
Opastinsilta 12 B, 5. krs, 00520 Helsinki
puhelin 0295 021 000
www.ely-keskus.fi/uusimaa

VARSINAIS-SUOMEN ELY-KESKUS

(postios. PL 236, 20801 Turku)
Itsenäisyydenaukio 2, 20800 Turku
puhelin 0295 022 500
www.ely-keskus.fi/varsinais-suomi www.ely-keskus.fi/var-
sinais-suomi

Työ- ja elinkeinoministeriö

www.tem.fi

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet